

FITXA DE L'ACTIVITAT PONTS CAP A L'EDUCACIÓ CONNECTANT REALITATS

1R I 2N D'ESO

FITXA DE L'ACTIVITAT

“PONTS CAP A L'EDUCACIÓ: CONNECTANT REALITATS”

Temps

1 sessió de 60 minuts

Agrupaments i espai

Espai: Aula ordinària, amb possibilitat de projecció audiovisual.

Agrupaments: Treball en grups per a la lectura guiada i la construcció del pont visual. Treball col·lectiu per al debat final i la visualització del vídeo.

Objectius

- Comprendre les desigualtats globals en l'accés a l'educació i fomentar el pensament crític i empàtic.

Materials

- Ordenador i projector
- Altaveus
- Cartolines i retoladors
- Còpies de textos/notícies (testimonis, vegeu els annexos)
- Cinta adhesiva o corda per crear un “pont” visual a classe
- Dispositiu per veure vídeos (ordinadors portàtils o mòbils, en cas que no disposem de projector)

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1.- Contextualització

Començarem explicant que els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són una iniciativa impulsada per l'ONU dins el marc de l'actual agenda de desenvolupament sostenible, l'Agenda 2030 (aquí caldrà aprofundir en l'explicació de l'Agenda 2030) per aconseguir un món més just, sostenible i igualitari per a l'any 2030. Són 17 objectius que inclouen temes com la pobresa, la fam, la salut, el medi ambient i l'educació.

Avui ens centrarem en l'ODS 4: Educació de qualitat, que té com a principal objectiu:

“Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom”.

(Es pot escriure aquesta frase a la pissarra o bé projectar-la perquè els alumnes la tinguin present durant la sessió).

Tot seguit farem reflexionar els alumnes sobre la importància de l'educació. Algunes preguntes que el docent pot llançar al grup:

- Per a què serveix, l'educació?
- Com seria la nostra vida si no poguéssim anar a l'escola?
- Quines coses aprenem, a l'escola, a més de les assignatures?
- Penseu que tots els nens i nenes del món tenen les mateixes oportunitats d'aprendre?

Aleshores el docent pot compartir algunes dades clau (es poden projectar o escriure a la pissarra):

- Més de 244 milions d'infants d'arreu no van a l'escola.
- La majoria dels que no accedeixen a l'educació viuen en zones rurals, en situació de pobresa o en països afectats per conflictes armats.
- Moltes nenes deixen d'estudiar abans que els nens (per entendre'n les causes, mireu el vídeo de campanya a l'AulaSED), especialment en alguns països de l'Àfrica, l'Àsia i l'Orient Mitjà.
- L'educació no és només un dret, sinó una eina per aconseguir sortir de la pobresa, defensar-se dels abusos i poder participar en la societat.

2. Activació (10 minuts)

Visualització del vídeo Dret a l'educació (Annex 1).

Descripció: Aquest vídeo promou l'educació com un dret humà fonamental, essencial per poder exercir tots els altres drets. A partir d'una narrativa clara i accessible se subratlla la importància de garantir l'accés a una educació de qualitat per a tots els infants del món.

Després de veure el vídeo pots fomentar una discussió a classe amb preguntes com ara:

- Què significa que l'educació sigui un dret humà fonamental?
- Per què és important que tots els nens i nenes tinguin accés a l'educació?

- Quins obstacles poden impedir que alguns nens i nenes vagin a l'escola?
- Com podem contribuir, nosaltres, a millorar l'educació a la nostra comunitat i a tot el món?

3. Lectura guiada (10 minuts):

Per grups, es reparteixen testimonis reals de nens i nenes de diferents països que tenen barreres per accedir a l'educació (annex 2).

Cada grup en llegeix un i subratlla les causes del problema (conflictes, pobresa, discriminació, treball infantil, etc.).

3. Pont visual (20 minuts):

Es proposa construir un "pont simbòlic" a l'aula amb corda o cinta. Cada grup crea una fitxa/cartell amb la seva història i el penja al pont, responent:

- Qui és?
- Quin problema té?
- Què li caldria, per poder estudiar?

A continuació col·loquem cartells a l'altra banda del pont amb idees sobre com es pot transformar aquesta situació des de l'àmbit individual o col·lectiu:

- Suport internacional (projectes de cooperació a través de SED; podem posar alguns dels exemples disponibles a l'AulaSED)
- Formació del professorat
- Beques escolars
- Campanyes de conscienciació i educació (com la iniciativa en què s'inscriu aquesta tutoria)

5. Debat final (15 minuts):

Preguntes guia:

- T'ha sorprès alguna història?
- Quines coses donem per descomptades al nostre entorn escolar que no tot el món té?
- Què podríem fer des d'aquí per donar suport al dret a l'educació al món?

ANNEXOS

1R I 2N D'ESO

Annex 1. Vídeo Dret a l'Educació

- Durada: 4 minuts i 55 segons
- Idioma: Castellà

Annex 2. Testimonis reals adaptats

Fàtima, 12 anys (Síria)

“Abans de la guerra anava a peu a l'escola que hi havia a prop de casa. Tenia llibres i una professora molt amable, i jugava al pati amb els amics. Un dia, però, vam sentir explosions a la vora, i a partir d'aleshores els meus pares em deien que no era segur tornar-hi. L'escola va ser destruïda i jo i la meva família vam haver de fugir. Ara vivim en un camp de refugiats en un altre país. Allà hi ha una petita aula amb molts altres nens i nenes, però no sempre hi ha classes; de vegades no hi ha electricitat i falten materials. De fet, compartim els llibres entre tres o quatre persones. Malgrat tot, jo vull continuar aprenent. M'agradaria ser metgessa per ajudar les persones ferides a la guerra, com van ajudar la meva germana quan va resultar ferida. Ara bé, de vegades em pregunto si ho podré fer, si mai tindré les mateixes oportunitats que tenia abans o que tenen els infants d'altres països”.

Kofi, 10 anys (Ghana)

“Visc en un petit poble del nord de Ghana. Cada matí em llevo ben d'hora per caminar uns sis quilòmetres fins a l'escola. M'agrada aprendre; sobretot matemàtiques i ciències, però sovint hi arribo cansat perquè he hagut d'ajudar la mare a l'hort abans d'anar a l'escola. Durant l'època de collita no sempre puc anar a estudi, perquè a tots ens fan treballar. A classe som molts i només tenim un professor per impartir tots els cursos alhora. Hi ha dies que a l'escola no hi tenim aigua i en canvi d'altres que, quan plou fort, s'inunda l'aula. Així i tot, hi continuo anant perquè somio a ser mestre i ajudar els nens de la meva comunitat. Crec que si tingués més llibres, pupitres i professors podríem aprendre en més bones condicions. De vegades a la ràdio sento que hi ha nens en altres països que aprenen per internet. Aquí no en tenim, d'això. M'agradaria que algú ens ajudés perquè la nostra escola fos més forta, amb més llum i més materials.”

Aixa, 13 anys (Afganistan)

“Des de menuda volia anar a l'escola, però això al meu poble no és tan fàcil, per a les nenes. El meu germà sí que va a l'escola cada dia: té llibres, uniforme i fins i tot participa en activitats esportives. A mi no m'hi van deixar inscriure perquè hi ha persones que diuen que a les nenes no els cal estudiar. La meva mare, però, va aprendre a llegir quan era jove, i me n'ensenya a casa, en secret. És difícil, perquè vivim amb por que algú ho descobreixi. De vegades m'amago amb un quadern vell que vaig trobar entre les coses del meu pare i escric paraules que em dicta la mare. Somio a ser periodista per poder explicar històries de nenes com jo. M'agradaria viure en un país on pugui anar caminant a l'escola amb orgull, sense amagar-me'n. Vull aprendre, vull llegir llibres de veritat i tenir amigues amb qui poder compartir tot el que anem descobrint a classe”.

Luis, 14 anys (Hondures)

“Jo anava a l'escola del barri, als afores Tegucigalpa. M'agradava estudiar història i somiava a ser advocat. Fa un any, però, uns nanos d'una banda van començar a amenaçar diversos companys. Ens volien obligar a unir-nos a ells. Un amic meu s'hi va negar i li van pegar. Des d'aleshores la meva mare va decidir que valia més que no anés més a l'escola. Ara passo els dies a casa, ajudant-la amb les tasques de la llar. De vegades llegeixo el que puc, però no és el mateix. Trobo a faltar els meus mestres, les classes i fins i tot l'hora del pati. Em fa ràbia que la por ens prengui el dret a aprendre. Hi ha centres comunitaris en què alguns joves reben classes, però queden lluny i és perillós arribar-hi. M'agradaria que algú es preocupés per fer que les nostres escoles tornessin a ser segures. Tots mereixem aprendre sense por”.

Maria, 13 anys (Perú, a la zona rural andina)

“La meva escola em queda a gairebé una hora de camí de casa. Visc en una comunitat a les muntanyes, i per arribar-hi sovint he de caminar entre la boira, el fang o fins i tot amb fred i pluja. Hi ha dies que no hi puc anar perquè he de cuidar els meus germans petits, si la meva mare va al mercat. A l'escola no hi ha internet; només hi ha un ordinador que funciona, amb sort, quan tenim electricitat. M'agrada molt llegir i escriure, però gairebé no en tenim cap, de llibre. La professora fa tot el que pot, però li toca ensenyar infants d'edats diferents a la mateixa aula. Durant la pandèmia ens posaven deures per ràdio o per WhatsApp, però a casa meva no teníem senyal. Vaig perdre gairebé dos anys de classes. Ara intento recuperar-me'n, però sento que vaig més lenta que la resta. Malgrat això, m'esforço perquè vull acabar sent mestra. Vull que els nens de la meva comunitat no hagin de lluitar tant com jo per poder estudiar”.

Samir, 15 anys – (Marroc, en una zona urbana desafavorida)

“Visc en un barri dels afores de Casablanca. La meua escola és pública, molt gran, i a vegades sembla un caos. Hi ha massa alumnes a les aules i molts professors falten o canvien tota l'estona. Alguns companys han deixat de venir perquè han de treballar o ajudar a casa. Jo miro de continuar estudiant, però sovint és difícil concentrar-se. No sempre hi ha llibres per a tothom, i a casa no tinc cap lloc tranquil per fer els deures. Comparteixo una habitació amb els meus germans petits. Quan acabo d'ajudar el meu pare a la botiga intento repassar el que hem après a classe, però em noto cansat. M'agradaria estudiar informàtica i crear aplicacions o videojocs. Sé que per a això necessito continuar anant a l'escola, però de vegades sento que no hi ha gaires oportunitats per a nanos com jo. M'agradaria que tots els joves del meu barri tinguessin les mateixes oportunitats que els que van a escoles privades o estudien en altres països”.